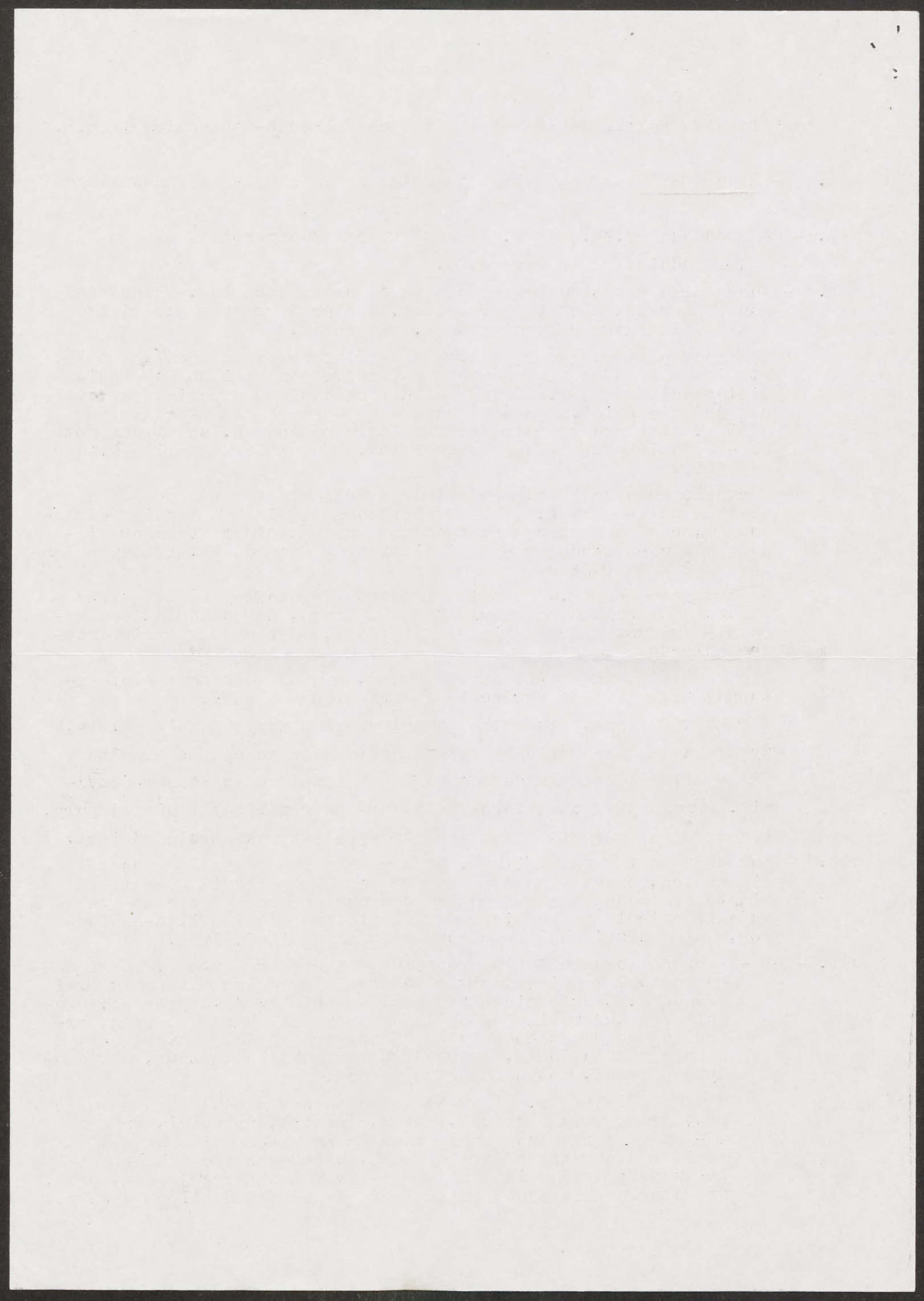

A N K I E T A

do "Słownika Polski Walczącej na Kresach Północno-Wschodnich II R.P."

- pkt.1 - Anna RESZKO, z domu Kiersnowska, córka Ryszarda Kiersnowskiego i Heleny z domu Czarnockiej.
- pkt.2-3 - Urodzona 28.II.1899 r. w Czemerówce k/Nowogródka, zmarła 18 grudnia 1985 w Warszawie.
- pkt.4 - Pochodziła z zasiedziałych od wieków na Kresach Płn.-Wschodnich rodów Kiersnowskich i Czarnockich. Ojciec Ryszard przez wiele lat pełnił funkcję burmistrza m.Nowogródek.
- Oba rody odznaczały się głębokim patriotyzmem: dziadowie Anny R. Stanisław i Rafał Kiersnowscy byli represjonowani po Powstaniu Listopadowym 1831 r. i obaj zostali zesłani na Syberię, skąd wrócił jedynie Rafał. Zesłanie za udział w Powstaniu Styczniowym 1863 r. spotkało też stryjecznych dziadów Anny R. ze strony matki - Włodzimierza i Jana Czarnockich. Włodzimierz zmarł w drodze na Sybir.
- W czasie Rewolucji bolszewickiej zamieszkali wówczas w Mińsku Litewskim matka Anny R., Helena Kiersnowska, siostra Jadwiga Kiersnowska, ciotka Maurycja Czarnocka i wuj Kazimierz Kiersnowski - jako Polacy-zakładnicy - byli więzieni w Mińsku, w twierdzy w Smoleńsku i w Bobrujsku.
- Obaj bracia Anny R., Gustaw i Tadeusz Kiersnowscy brali udział w wojnie przeciwko bolszewikom w 1920 roku, za co zostali odznaczeni - Tadeusz Krzyżem Virtuti Militari, Gustaw dwukrotnie Krzyżem Walecznych.
- Brat Tadeusz, znany wileński adwokat, w 1940 roku został aresztowany przez władze sowieckie i wywieziony do ZSRR.
- W roku 1923 Anna, studentka Konserwatorium Muzycznego w Wilnie, wyszła za mąż za Mariana Reszko, doktora medycyny, absolwenta USB w Wilnie, pochodzącego z powiatu lidzkiego na Nowogródczyźnie. W roku 1934 owdowiała /mąż zmarł na gruźlicę/ i od tej pory, będąc chora na nogi, samotnie wychowywała trójkę swoich dzieci.
- pkt.5 - Rok 1939 zastał ją w Wilnie. Wyrzucona z pracy przez okupantów litewskich, przez okupantów sowieckich z mieszkania w centrum miasta, zmuszona została pomimo choroby do pracy fizycznej /na budowie osiedla na Pośpieszce w Wilnie, na szosie Wilno-Landwarów, jako sprzątaczką na placu Łukiskim w Wilnie itp/.
- pkt.7-8-9 - W czasie okupacji hitlerowskiej /od czerwca 1941 r./ nawiązała kontakt z działającym w podziemiu Okręgiem Wileńskim Armii Krajowej. Udostępniała swoje mieszkanie /w domu przy ul. Antokolskiej 124 w Wilnie/ na tajne zebrania Komendy Okręgu, organizowane przez łączniczkę "Krystynę" /Anielę Dziewulską, późniejszą Łosiową/, prowadziła skrzynkę kontaktową, przechowywała ludzi, potrzebujących pomocy.
- Od jesieni 1943 r. w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych, przy braku wody bieżącej, opału, światła, żywności, wraz z 16-letnią córką Anną zorganizowała we własnym mieszkaniu szpital dla rannych żołnierzy AK, współpracując z wileńskimi lekarzami: dr Jadwigą Suszyńską, dr Heleną Maciejewską, prof. dr Kornelem Michejdą. Działalność ta trwała do lipca 1945 r.,

a więc również podczas ponownej okupacji sowieckiej /od lipca 1944 r./. W sumie Anna R. przechowała w okresie wojny 12 młodych ludzi i kilku rannych, a jednego z nich w lipcu 1945 r. przewiozła z Wilna do Polski centralnej w ramach t.zw.repatriacji i opiekowała się nim przez kilka dalszych miesięcy, zanim nie odnalazł własnej rodziny.

Wszystkie dzieci Anny R. podczas okupacji brały udział w pracy podziemnej: córka Anna jako sanitariuszka i łączniczka w Wilnie /więziona przez bolszewików zimą 1945 r. w Trokach, na Antokolu i na Łukiszkach w Wilnie/, córka Barbara i 16-letni wówczas syn Mirosław jako żołnierze V batalionu Nowogródzkiego AK. Syn za swoją działalność niepodległościową skazany został po wojnie przez władze PRL na 6 lat więzienia, z czego odsiedział 2 lata.

pkt.12 - Anna R.była człowiekiem wielkiej skromności. Całą swoją działalność okupacyjną traktowała jako oczywisty obowiązek wobec Ojczyzny.

Dzięki inicjatywie współpracujących z nią osób podczas okupacji, m.in.mjra Wincentego Chrzęszczewskiego, ps."Kruk", w roku 1984 otrzymała Honorową Odznakę Żołnierza Armii Krajowej Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego "w uznaniu zasług oddanych żołnierzom Polski Walczącej w latach 1942-45" /Nr.leg.76/W-568/.

pkt.14 - Jej krótkie wspomnienia z okresu okupacji zostały zamieszczone w miesięczniku "Wiano" /N-ry 11/60 i 12/61/, "Wileńskim Przekazie" /Nr.39/ i w N-rze 33 "Pamiętnika Okręgu Wileńskiego AK", wydawanego przez Komisję Historyczną przy tym Okręgu.-

Barbara Reszko

opracowała Barbara Reszko /córka/

zał.1 - fotografia Anny R.

